

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк

_____ 2017 року

06-12-03

Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА

(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

для студентів усіх спеціальностей НУВГП

Робоча програма навчальної дисципліни "Українська мова (за професійним спрямуванням)" для студентів усіх спеціальностей НУВГП. – Рівне : НУВГП, 2017. – 11 с.

Розробники: Л.Д. Малевич, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри українознавства НУВГП, М.М. Дзюба, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства НУВГП

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри українознавства
Протокол № 06 від 17 січня 2017 року

Завідувач кафедри

Л.Д. Малевич

18 січня 2017 року

Схвалено науково-методичною радою НУВГП
Протокол № ____ від ____ 2017 року

Голова

О.А. Лагоднюк

_____ 2017 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Для всіх спеціальностей НУВГП	Нормативна	
Змістових модулів – 3	Рівень вищої освіти: бакалавр	1	1
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1/2	1/2
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	8 год.	2 год.	
	Практичні, семінарські		
	24 год.	6 год.	
	Самостійна робота		
	58 год.	82 год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму укладено відповідно до типової Програми курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 21.12.2009 № 1150 зі змінами, внесеними відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 29.03.2010 № 259.

В умовах розбудови України, утвердження її на міжнародній арені, закріплення української мови як державної, розширення процесів демократизації суспільства постала настійна потреба впровадження української мови в усі сфери життєдіяльності держави, забезпечення використання її у професійній діяльності кожного.

Завдання вищої школи — готувати фахівців нової генерації: кваліфікованих, грамотних, мовнокомпетентних, які б досконало володіли українською літературною мовою у повсякденно-професійній, офіційно-документальній сфері, зокрема набули навичок комунікативно виправданого використання засобів мови, оволоділи мовою конкретної спеціальності. Акцент переноситься з традиційної настанови — засвоєння відомостей про літературні норми усіх рівнів мовної ієрархії — на формування навичок професійної комунікації, студіювання особливостей фахової мови, на розвиток культури мови, мислення і поведінки особистості.

Майбутнім фахівцям мова потрібна не як сукупність правил, а як система світобачення, засіб культурного співжиття в суспільстві, самоформування і самовираження особистості. Стрижневими компонентами професійно-

комунікативної діяльності є мовленнєва компетенція і комунікативна компетентність.

Зміст дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» покликаний сформувати мовну особистість, обізнану з культурою усного і писемного мовлення, яка вміє в повному обсязі використовувати набуті знання, уміння і навички для оптимальної мовної поведінки в професійній сфері.

Мета курсу – формування професійної комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- формування комунікативної компетентності студентів;
- набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця;
- вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики й термінології свого фаху, вибір комунікативно доцільних мовних засобів, послуговування різними типами словників.

До закінчення курсу **студенти повинні знати:**

- особливості мови як національно-культурного феномена і засобу спілкування, зокрема в професійній сфері;
- мовне законодавство в Україні, роль державної мови у професійній діяльності;
- норми сучасної української літературної мови та вимоги культури усного й писемного професійного мовлення;
- специфіку мови професійного спілкування як функціонального різновиду української літературної мови;
- відомості про призначення, структуру, мовні особливості документів та усного ділового мовлення;
- основні поняття сучасного термінознавства і теорії науково-технічного перекладу.

До закінчення курсу **студенти повинні вміти:**

- практично застосовувати норми сучасної української літературної мови, володіти навичками самоконтролю за дотриманням мовних норм;
- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів, влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- сприймати, відтворювати, створювати тексти офіційно-ділового й наукового стилів;
- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їхню специфіку;

- послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури;
- оперувати фаховою термінологією, мати навички редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення

Тема 1. Державна мова — мова професійного спілкування

Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Місце і роль мови в суспільстві. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.

Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Українська мова у світі.

Тема 2. Культура мови у професійному спілкуванні

Мовні норми та їх суспільне значення. Типи мовних норм. Найважливіші правила наголошування. Вибір слова у мові професійного спілкування. Вибір граматичної форми слова в професійному спілкуванні. Основні синтаксичні і стилістичні норми сучасної української мови.

Словники. Типи словників. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури фахівців.

Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Професійна комунікація

Тема 3. Культура писемного професійного спілкування

Документ як засіб писемної професійної комунікації. Класифікація документів. Національний стандарт України. Реквізити документів та вимоги до їх змісту та розташування. Вимоги до тексту документа.

Документація з кадрово-контрактних питань. Резюме. Характеристика. Рекомендаційний лист. Заява. Види заяв. Автобіографія. Наказ щодо особового складу.

Довідково-інформаційні документи. Прес-реліз. Ділові записки. Протокол, витяг із протоколу.

Етикет службового листування. Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлювання.

Тема 4. Культура усного професійного спілкування

Професійне спілкування. Види і форми професійного спілкування. Невербальні компоненти спілкування.

Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види ділових бесід. Співбесіда з роботодавцем. Етикет телефонної розмови. Наради, збори, переговори, дискусії як форми колективного обговорення професійних проблем. Технології проведення «мозкового штурму» як форми колективного обговорення проблем.

Теорія і практика публічного мовлення. Мовні засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу.

Види і жанри публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Наукова комунікація як складник фахової діяльності

Тема 5. Проблеми української термінології і науково-технічного перекладу

Історія і сучасні проблеми української термінології. Теоретичні засади термінознавства та термінографії.

Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькогалузева термінологія. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів фаху. Труднощі терміновживання. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.

Проблеми перекладу наукових текстів. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Комп'ютерний переклад.

Тема 6. Мовностилістичні та структурні особливості наукових робіт

Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Особливості редагування наукових текстів.

Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект як засоби організації розумової праці. Анотування і реферування наукових текстів. Анотація і реферат як жанри академічного письма. Стаття як самостійний науковий твір. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової роботи. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці.

Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування												
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування	10	2	2			6	10	1				9

Тема 2. Культура мови у професійному спілкуванні	22	2	6			14	20	1	2			17
Разом за змістовим модулем 1	32	4	8			20	30	2	2			26
Змістовий модуль 2 Професійна комунікація												
Тема 3. Культура писемного професійного спілкування	15	2	4			9	14		2			12
Тема 4. Культура усного професійного спілкування	13		4			9	16					16
Разом за змістовим модулем 2	28	2	8			18	30		2			28
Змістовий модуль 3 Наукова комунікація як складник фахової діяльності												
Тема 5. Проблеми української термінології і науково-технічного перекладу	12	2	2			8	14					14
Тема 6. Мовностилістичні та структурні особливості наукових робіт	18		6			12	16		2			14
Разом за змістовим модулем 3	30	2	8			20	30		2			28
Усього годин	90	8	24			58	90	2	6			82
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	90	8	24			58	90					

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		ДФ	ЗФ
Змістовий модуль 1 Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування			
1	Державна мова – мова професійного спілкування	2	

2-3	Норми української літературної мови в професійному спілкуванні	4	2
4	Словники і їх роль у професійній комунікації	2	
Разом за змістовим модулем 1		8	2
Змістовий модуль 2 Професійна комунікація			
5-6	Документи як засіб писемної професійної комунікації	4	2
7	Культура усного професійного спілкування	2	
8	Презентація як різновид публічного мовлення	2	
Разом за змістовим модулем 2		8	2
Змістовий модуль 3 Наукова комунікація як складник фахової діяльності			
9	Українська термінологія в професійному спілкуванні	2	2
10-11	Мовні особливості наукового тексту	4	2
12	Проблеми перекладу й редагування наукових текстів	2	
Разом за змістовим модулем 3		8	4
Усього годин		24	8

6. Завдання для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		ДФ	ЗФ
1	Державна мова — мова професійного спілкування	9	12
2	Культура мови у професійному спілкуванні	10	14
3	Культура писемного професійного спілкування	10	14
4	Культура усного професійного спілкування	10	14
5	Проблеми української термінології і науково-технічного перекладу	10	14
6	Мовностилістичні та структурні особливості наукових робіт	9	12
Разом		58	80

7. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, метод вправ, спостереження й аналіз мовних фактів, метод бесіди, методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо), блоковий метод, метод проєктів, кейс-метод, використання комп'ютерних технологій.

Під час лекцій і практичних занять використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проєктор, кодоскоп; магнітофон (для відтворення зразків усного мовлення); диктофон (для записування діалогів, публічних виступів тощо з наступним рецензуванням); ПЕОМ (програми комп'ютерного перекладу, автоматичного редагування, електронні лексикографічні ресурси).

8. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі методи оцінювання знань та умінь:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей на практичних заняттях);
- оцінка за самостійну роботу;
- тематичні контрольні роботи;
- тестування, колоквиуми;
- підсумковий контроль (іспит).
-

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Підсумки тесту (екз.)	Сума
20		20		20		40	100
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6		
10	10	10	10	10	10		

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	--	---

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни “Українська мова (за професійним спрямуванням)” складається з підручника, навчальних посібників, інтерактивного комплексу, електронного банку методичного забезпечення дисципліни, інструктивно-методичної літератури, друкованого роздавального матеріалу, мультимедійних презентацій, слайдів тощо.

11. Рекомендована література

Базова

1. Шевчук С.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник. – 3-ге вид., виправ. і доповн. / Шевчук С.В., Клименко І. В. – К. : Алерта, 2012.
2. Малевич Л.Д. Українська мова (за професійним спрямуванням) : інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення / Малевич Л.Д., Кочубей А.В. – Рівне : НУВГП, 2008.
3. Мацюк З. Українська мова професійного спрямування : навчальний посібник / Мацюк З., Станкевич Н. — К. : Каравела, 2008.

Допоміжна

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Бацевич Ф.С. — К. : Видавничий центр «Академія», 2004.
2. Глущик С.В. Сучасні ділові папери : навчальний посібник / Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. — К. : Арій, 2009.
3. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення : навчальний посібник / Т.Б. Гриценко. — Вінниця : Нова книга, 2003.
4. Культура фахового мовлення : навчальний посібник / За ред. Н.Д. Бабич. — Чернівці : Книги – ХХІ, 2005.
5. Мацько Л.І. Культура фахової мови : навчальний посібник / Мацько Л.І., Кравець Л.В. — К. : ВЦ «Академія», 2007.
6. Мацько Л.І. Стилїстика української мови : підручник / Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. — К. : Вища школа, 2003.
7. Панько Т.І. Українське термінознавство : підручник для студентів гуманітарних спеціальностей / Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. — Львів : Світ, 1994.
8. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навчальний посібник / Я. Радевич-Винницький. — К. : Знання, 2006.
9. Українська мова : енциклопедія. — К. : Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М.П.Бажана, 2004.
10. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні; Інститут української мови. — К., 1997. Універсальний довідник-

практикум з ділових паперів / Уклад. С.П. Бибик, І.Л. Михно, Л.О.Пустовіт, Г.М. Сюта. — К. : Довіра; УНВЦ «Рідна мова», 1999.

11. Хміль Ф.І. Ділове спілкування : навчальний посібник / Ф.І. Хміль. — К. : «Академвидав», 2004.

12. Шевчук С.В. Ділове мовлення : модульний курс : підручник / Шевчук С.В. — К. : Арій, 2009.

13. Шевчук С.В. Практикум з українського ділового мовлення : навчальний посібник / Шевчук С.В., Кабиш О.О. — К. : Арій, 2009.

12. Інформаційні ресурси

1. Електронний ресурс розміщення в цифровому репозиторії / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ep3.nuwm.edu.ua/>

2. Лінгвістичний портал MOVA.info / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mova.info/>

3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>

5. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>

6. Проект "Нова мова" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.novamova.com.ua/>

7. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.cbs.rv.ua/>